

De trei ori in septimana: Mercuri-a,
Vineri-a si Domineca, cand o cõla intrõga,
si numai diumetate, adeca dupa momentul
impregiarilor.

Prețul de prenumeratiune:

pentru Austria:

pe an intreg	8 fl. v.
diugetate de an	4 " "
patrariu " "	2 " "
pentru Romania si Straiuetate:	
pe an intreg	16 fl. v.
diugetate de an	8 " "
patrariu " "	4 " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se fac la toti dd. corespun-
dinti a-i nostri, si d'adroitul la Redactiune:
Josefstadt, Langegasse Nr. 43, unde
sunt a se adresã si corespondentiile, ce primesc
Redactiunea, administratiunea sãu epeditur'a
cãte vor fi nefrancate, nu se vor primi, era oel
anonime nu se vor publica.

Pentru anuete si alte comunicatiuni de inte-
res privat — se raspunde cate 7 cr. de linie,
repetirile se fac cu pretiu soadit. Pretiul
timbrului cate 30 cr. pentru una data, se
antecipa.

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA.“

Cu 1 aprilie st. v. se incepe patrariu
nou de an pentru care deschidem pre-
numeratiune cu conditiunile ce se vedu
la fruntea fõiei.

Facemu acõsta invitare de tempuriu,
ca se se põta incunjurã intrerumperea in
spedire, si se fimu in stare a ne orientã
despre numerulu esemplarielor de ti-
parita.

Administratiunea.

Viena 4/16 martiu 1867.

Maiestatea Sa Imperatulu a primitu,
joi'a trecuta, juramentulu ministriloru
unguresci. Acõsta dede ansa diariului
ministeriale nemtiescu „W. Abdp.“ a
face unu imnu serbatõrei numite, di-
cõndu cã increderea monarcului a pro-
vocatu increderea deplina a natiõnei, cã
natiunea are sentimentulu de dreptate,
scuitate, precepere politica sel. tõte lu-
cruri frumõse a caror'a dovedire in mare
parte e rezervata si venitoriului, altmin-
tre imnulu intregu e gatitu cu multa elo-
quõtia si bunu a potẽ fi aplicatu si la alte
ocasiuni. —

In Orõstã sunt denumiti comisarari
regesci cari acõ se procedã in efeptuirea
ordinatiunei pentru intregirea armatei.
Oficialii cari denõga concursulu lor a
cestei efeptuiri, si-primescu demissiunea.

Scirile ce sosescu din Creta sunt
totu mai nefavorabile pentru guvernulu
turcescu „Panhellenion“ si alte nãi gre-
cesci spargu fora tẽma blocad'a tur-
cesca, ducõdu rescolatiloru munitiune,
arme, bani, si viptuale, pre candu comi-
tulu natiunale alu Candiei scie se infiin-
tieze o administratiune regulata pe insu-
lul'a intrõga. Simrachachi e generalisi-
mulu tuturor rescolatiloru, si in asta
calitate a deschisu birouri de recruta-
tiune in fie care provincia. Voluntariulu
primesce 25 franci, pusca si incaltiaminte.

Nu totu astfelu succese greciloru a
duce rescol'a in Tesali'a, cãci dupa cum
se insciõntiõza din Salonica, o trupa de
rescolati in numeru de 900 barbati fu
batuta de armat'a turcesca cu ajutoriulu
poporatiunei.

Ceea ce lucra diplomat'ia in cestiune
orientului e cu totulu secretulu ca-
binetelor, chiaru in mani'a descoperiri-
loru ce ni le facu foile guvernului ru-
sescu publicandu multimea despesieloru
cabinetului muscanu. Aceste acte se re-
ferescu la trecutu, era presintele remane
invelitu. Din cate se stracorara in publi-
citate nu se põte nemica observã ce se
nu se fie fostu ori contradisu ori demin-
titu. Mai ieri erã võrba de o contielegere
franco-rusõsca. Astadi se afirma cã Fran-
ci'a e departe de Rusi'a, mai aprõpe de
Angli'a, si in contielegere cu Austri'a,
care din parte-si n'ar dorã a vedẽ infiin-
tiandu-se unu imperiu serbescu la frun-
tariile sale.

Tõte aceste contribuescu a castigã
totu mai multi aderinti acelei pareri cã

asta data diplomat'ia nu va potẽ trece
preste cestiune la ordinea dilei. —

Catu de putrede sunt starile inter-
ne ale Spaniei, dovedesce cercustanti'a
cã existu negotiatiuni intre generalulu
Prim si unu bancariu americanu pentru
unu imprumutu la cont'a partitei proge-
siste spanice, care ar raspunde detori'a
dupa rezultatulu rescolarei.

Situatiunea nõua si noi.

I.

(ab) In partile Ungariei si Banatu-
lui vieti'a nõua se manifestã pretotindene,
abiẽ inse undeva cu energã si intensivi-
tate mai mare de catu intre Romãni.

Dõca cine-va pana ieri a credõntu,
cã prin triumfulu magiaru, prin restitui-
rea constitutiunei unguresci, anume a le-
giloru din 1848 si si mai anume prin
denumirea ministerinlui ungurescu, Ro-
manii din Ungaria si Banatu se vor con-
funde si — celu pucinu pre unu tempu
vor stã ametiti sãu lesinati, — apoi acel'a
nu ni-acun oscutu neci pre noi, neci causa
si aspiratiunile nõstre, acel'a s'a — insielatu.

Asemenea credemu cã acea sãma
de õmeni, cari totu mai tienu, cumca la
noi numai cati-va barbati esaltati, cate-
va capete neodihnite sãu ambitiose tur-
bura nimisõca cea — „naturale, apãtica“
a poporului romanu, — si ei vor fi tre-
buitu se se desamagiõsca, decumva nu
sunt sãu nu vrõu se fie orbi.

Miscariile ce se ntempla in popo-
rulu nostru, se ntempla in sportaneitate,
nu dupa ceva comanda, sãu parola din
care-va parte. Impulsulu, indemnulu —
nu e, de catu *sentulu comunu alu lipsei
si trebuõtiiei comune*. De acõ generalita-
tea, dar totu de acõ — ici — colẽ si re-
tacirea. Inse nici pentru acõst'a din urma
se nu ne superãm prẽ multu, numai se
ne ferim ca ea se nu fie prẽ mare si in
tempu prẽ nepotrõvitu. Noi suntem inca
copfi mici in politica, era acesti-a invõtia
a amblã — poticõndu si cadiõndu.

(Se nu se supere nimene pentru
acõsta asemenare; cei ce se tienu pre si-
ne de politici maturi. — fie-le de bine!
si — de ar dã ceriulu, ca ei, celu pucinu
de acõ inainte se ni arate si ceva resul-
tate mai imbucurãtõrie!!)

In miscariile nõue, Aradulu premer-
se cu esemplulu, — dorere — nu intru
tõte cu celu mai bunu. Aseptamõ se
premergã, pentru cã elu are in acele
parti inteligenti'a cea mai numerosã, ca-
rea — ca s'o spunemu de locu, pana la
proba trecea si de cea mai disciplinata
prin sine, intre sine, era nici de catu
prin ceva dictatura personale, ce scimõ
prẽ bine cã nu existe la noi. In punctulu
acõst'a ne-am insielatu.

Intentiunea si direptiunea fratiloru
din Aradu erã pre catu se põte de buna
si frumõsa, si miclele diferentie de pareri
intre partite, daca nu se amestecã pati-
m'a personale, erã prẽ usioru a le imbi-
nã si complanã; dar se amestecara per-
sonalitatiile, — afurisiile de ele!

Persõnele si causele comune, desã
de Ddieu pentru oalta create, de cate

ri se confunda, si-devinu contrariile
cele mai aprige si mai perniciose; pen-
ru cã prẽ pucini õmeni si-sciõ separã
nteresele sale private de causele comune
si si mai putini sunt in stare a se identi-
ficã deplinu cu interesulu comunu.

Ce lesne erã fratiloru adunati la A-
radu a-si contopf parerile in resolutiunea
sãu pronunçiamentulu: „*Oferõndu-ni-se
le catra monarcu si compatriotiõ magia-
ri constitutiunalismulu, lu primõmu ca
pre atare cu bucuria, si pre catu tempu
lu vom avẽ intr'adeveru, ne vom luptã in
tõte sferile vietiei publice, cu tõte medi-
lõcele loiali, individualminte si intruniti,
dupa cum va cere lips'a si oportunitatea
— pentru recunõscerea si garantarea e-
sistõtiiei nõstre natiunali — in cadrulu
constitutiunalismului.*“

Luptele politice individuale, ba chiar
si cele comunãli in vieti'a publica, sunt
guerilele in resbelulu celu mare; in a-
ceste lupte — indesiõrtu s'ar opintã cine-
va a introduce uniformitate si disciplina
strinsa. Se ni insemnãm acõst'a.

Destulu cã in Aradu ne convinse-
ramu inca o data, cumca patimele si per-
sonalitatiile amarescu discussiunea si com-
promitu si cea mai santa causa, si — noi
din parte-ne in tõte minutele suntemu
gat'a a subscrie sentint'ia: „*Cine mesteca
patima si personalitati in cause comune,
e — tradatoriulu acelor'a.*“

In fine, ori-cum se fie, dicemu: Cele
bune, cele ce se tienu de causa dintre
cele combinate in adunarea din Aradu
— remana, sustiena-se, imite-se; — o-
nõre pentru ele autoriloru lor! — era
cele personali — *curme-se numai decatu;*
celu putinu colõnele foiloru publice, a-
nume ale Albinei — se li se inchida in
data! Astadi nu põte se fie tempulu dis-
putelor personali, precum nu e nici alu
susceptibilitatiloru, nici ambitiuniloru
personali; privintiele personali nu lamu-
rescu, ci incurca si — instraina. — Ast'a
credeim cã o precepe fie care romanu cu
minte si cu inima, si n'avemu lipsa ca
s'o mai splicãm. —

De locu dupa Aradani, pasira la
medilocu frãti din Logosiu. Asiẽ secade;
e ordinea naturale. Mai grea se pare in-
trebarea, cã — dupa Carasieni cine se
urme? Bihari'a, Temisiulu, Zarandulu
sãu —? Dupa informatiunile mai nõue,
Temisioreniõ — pare-ni-se au si inceputu
miscarea. Dar se revenimõ la Carasiu.

In Logosiu, avõdu inaintea ochi-
loru cele intemplate la Aradu, sperãmõ
cã frãti nostri se vor sci ferf de cele
rele si vor sporf cele bune. Pregatirile
acõ fura mai cu multa publicitate si dis-
cusiune combinate, era pentru adunarea
generale, pusa pe joi'a trecuta, audimõ
cumca s'a stabilitu in cea mai buna con-
tielegere a inteligentiiei din centru —
unu programu formale. Scimõ si aceea,
cã la aratarea administratiunei comitatului,
din nentielegere sãu mistificare, tienerea
adunarei in õr'a din urma erã se se im-
pedece de catra presidiulu ministeriului
de interne; se reportase adeca acestuia,
cumca unii privati ar fi convocatu comi-
tetulu comitatense la o conferintia pe

diu'a de joi in 2/14 martiu, pre candu
atare convocare a comitetului nu e in
dreptu a se face de catu pre cale compe-
tente, si pre candu d'alta parte inteligin-
ti'a nõstra din Logosiu n'a convocatu pe
diu'a atinsa, de catu o conferintia priva-
ta a intielegentiiei nõstre din comitatu, si
si acõst'a cu implinirea formelorõ rece-
rute de lege. Sperãmõ deci cã adunarea
fratiloru din Logosiu va fi fostu pre catu
de bine condusa, pre atat'a de binecu-
ventata in rezultatulu seu.

De locu ce vom fi primitu insciõn-
tiarile necesarie, vom continuã.

Pesta 15 martiu 1867.

(†) Eri nainte de mediãdi a depusu mini-
steriulu juramentulu in Buda, — dupa acõst'a
Maiest. Sa a primitu deputatiunile ambelor
case a corpului legislativu. Mitropolitulu Bar-
takovits fũ conducatoriulu deputatiunelor, in
vorbirea sa si-esprese bucuri'a cã Mai. Sa a re-
stituitu constitutiunea si cã prin multãmirea
„natiõnei“ Mai. Sa va fi nemoritoriu ca Matea
Corvinu. — La care Mai. Sa raspunde cã a im-
plinitu cu bucuria dorintiele tieriei in privint'ia
restituierei constitutiunei si apoi fini cu urmatõ-
rele cuvinte prẽgrãtõse:

„Pe candu astfelu de-o parte sum con-
vinsu cã iubiti'a mea Ungaria va fi unu radiemõ
poternicu pentru tronul si imperiu, totu asiã de
alta parta era fõrte dorescu ca si natiunea se
fie convinsa despre aceea, cã in Mine va afiã
pre celu mai credõntiosu aperiõtoriu alu intregi-
tatei Ungariei si alu libertatei constitutiunale.“

Vivate entusiastice urmara acestoru cu-
vinte prẽgrãtõse, — apoi indepartandu-se depu-
tatiunile Mai. Sa primi corpulu oficeriloru. —
Sãr'a fusc unu conductu pomposu de facile, care
plecandu de la cas'a magistratului a trecutu la
Buda in cetate si se oprã la palatulu reg., —
acõ corulu tenerime cantã cateva piese.

Din provincia neincetatu vinu deputatiuni
gratulãtõrie la ministeriu si Deãk. — Candu si
candu se afla si romani in aceste deputatiuni,
— mai eri din intemplantã am convenitu cu vre-o
doi romani din Banatu, — ei suntu judi comu-
nali; — candu i-am intrebatu cã in ce causa au
venitu, mi spusera cã judele cercualu din Jim-
bolea (Hatzfeld) li-a demandatu ca se vina „se
face cinstea“ la ministeriu si Deãk, — opoi cu
õrecare incantare mi spuse cã mai alesu dlu
„Diacu“ catu de afabilu si cu bucuria a primitu
deputatiunea statatõria din nemti, serbi, romani,
croati si — frantiosi, toti fruntasiõ comunelor
din cerculu Jimbolei. — „Trebuie se fie domnu
mare Diaculu acõl'a, cãci are casa cu vre-o 3
aredicatori si totusi nu e falosu, cãci cu ochii
schinteõdu de bucuria mi-a strensõ man' a
candu am intratu si am esitu de la elu, — pre-
cumu audu Diaculu e alu doile — dupa im-
peratulu...“ Astfelu se esprese bietulu romanu
si mai cã nici nu-mi credea cã dieu dlu Diacu
nu e alta ceva de catu deputatu ca si alti depu-
tati. Apoi atari õmeni nepreceptuti i considera
magiarii de reprezentantiõ romaniloru!

Astadi d. m. la 2 õre a tienutu Mai. Sa o
revista asupra militiei; unu publicu numerosu
fu de fatia.

Fõi'a oficiõsa „Budapesti közlõny“ arõta
adi cã Mai. Sa a agraciata restulu de inchisõre
a renunitului revolutiunariu Tancsics; — totu
in acõsta fõia oetimu si adres'a de gratulatiune
a episcopului gr. cat. din Logosiu catra mini-
strulu presiedinte.

De presinte se afla in capitala episcopii:
Ivaciõviciu, Dobra Popasu, si Szilãgyi.

Audu cã mane va fi siedintia dietala in
cas'a reprezentantiloru. — Maiest. Sa se dice cã
vre-o diece dile va petrece in capitala.

Onorata Redaptiune!

Scimu pré bine, cumca jurnalulu „Albina“ are de a publicá, mai alesu in presentu, fórté multe si interesante lucruri, asiá, catu abiá va avé spatiu spre a publicá si ceva de la noi; inse tempulu si impregiurările cu multu sunt mai interesante si mai ponderóse pentru noi si caus'a nóstra natiunala, de catu se fimu numai totu in tacere si cu nepasaré pentru viitoriulu nostru natiunali si pentru binele si fericirea mai alesu a distriptomului nostru a Cetatei de pétra, care este unu puntu fórté interesante pentru noi romanii. —

Concedá-ne dara onorat'a Redaptiune spatiu in colónele fóiei domniloru Vóstre, ca cu pucine cuvinte se ne respicámu si esprimemu si noi doririle nóstre.

Vediendu mai multi dintre intielegintii bine sentitori a distriptomului, cumca sistem'a regimului s'a schimbatu, ce in tóta intemplanrea va aduce cu sine si in regiunile inferióre stramutári (póte) mari, s'au implutu de ingrigiri pentru viitoriu, au tacutu pana acum si nu au miscatu, acceptandu ce va aduce tempulu si impregiurările cu sine; inse acum a sositu tempulu, ca se incepemu seriosu la lucru si se dámu pre facia si in publicu vointii si dorirea maioritatiei poporului din distriptomulu acest'a.

Dei dara intielegintii s'a determinatu a tiené o conferintia amicabile in 11 martiu a. e. aici in Siomeut'a-Mare, a careia tema de pertraptare va fi compunerea si trimitirea unei adrese de loialitate catra ministrulu presiedinte a Ungariei Conte Iuliu Andrassy, a careia cuprinsu nu suntemu inca in stare a-lu comunicá pana dupa conferintia, decumva ni veti permite. (Bucurosu Red.)

Binesentitorii si voitorii de binele comunu a distriptomului acestuia inse fiindu in absoluta maioritate — in acésta adresa si-voru exprime de buna séma acea umilita, drépta si legala dorire, ca regimulu acestu constitutiunali si responsabilu se denumésca de capitanu supremu in distriptomulu acest'a pre unu demnu barbatu romanu, in care maioritatea poporului si-va concentrá increderea, si care nu va dá cu pintenii in luna si stele ci va portá frenele oficiului seu independinte, cu intiepleptiune, desinteresare si acuratetia, ca asiá se ajungemu scopulu doritu, se nu fimu éra espusi la intrigi, desordini, confusiuni si alte neplaceri. —

Sunt unii, cari póte se nisuescu in contra maioritatiei a candidá si pre unulu si pre altulu; inse suntemu satui de intrige, si ne declarámu astadata francu si apriatu, cumca noi, cari formámu absoluta maioritate, — dorimu si acceptámu denumirca de capitanu supremu constitutiunali in persóna Ilustratei Sale dlui Ioane Si orb a nu, care in presentu inca ni e capitanu supremu, si care cu activitatea si bravur'a sa cea barbatésca au invinsu pana acum tóte intrigele tiesute in contra-i, si denunciarile false facute in acesti doi ani si diumetate de candu e in senulu distriptomului Cetatei de pétra; densulu a sustienutu ordulu, a staruitu spre radicarea scoléloru comunale, prin care ni-a castigatu amórea si increderea, si ne nutrimu de acea firma sperantia, ca dupa ce se va denumi, respektive lasá éra si, in postulu seu de acum, ca capitanu supr. constitutiunali va face dorirei si acceptarei poporului destulu, va sustiené ordulu, bun'a contielegere si armonia a tuturoru partiteloru, va staruí intru edificarea pretoriului inceputu, si va realisá si ide'a gimnasiului fórté trebuintiosu pentru jurulu acest'a.

Pre langa care remanemu etc.

Mai multi.

Langa Aradu. aprópe de calea ferata, in 13 martiu.

(Natiunalismu si Constitutiunalismu.)

Aceste dóa cuvinte mi se paru ca sunt caracterele conferintiei romane tienute in Aradu in 6/18 fauru a. e. despre care D. Brutus publicá artiliu si intitulatu: — „Conferintia natiunala romana in Aradu“ — in Nr. 18—125 — si 19—126 — in pré pretiutulu diurnalu „Albina.“

Pré stimatulu corespundinte precum mi se vede a observatu nescari ideí diferite a se fi desvelitu in amintii'a conferintia — fatia cu natiunalismulu si constitutiunalismulu — intre membrii conferintiei, si pré stim. DSale i place a radicá pana la nuori vorbirile Dlui Ph. — caror'a li atribue mai multu simburé de egalitate natiunala, de catu au cugetatu a fi avendu

acelea — dóra insusi vorbitorulu, — éra pri unii i trantesce la pamentu, ca pre nisce ómen ce nu ar avé neci unu trecutu natiunale, si neci in conferintia inca nu dederu semne d natiunalismu si constitutiunalismu — eschia mandu-lu pre cel'a „Muciu Scaevola“ — éd pre-cestia dechiarandu-i de „filonagiari.“ — Ar fi fostu dóra consultu a publicá si portara altor'a si a numi si persónele, ca apoi se-si póte trage séma de peccatele loru, si barem pe viitoriu se-si indrepte sermane si sminte; — inse a cum ce se face densii? — se taca?! „Qui tace consentire videtur“ — séu se-si radice si e graiulu spre a-si aperá opiniunea desfasurata a tunci, — pre calea publicitatiei?! In casulu acest'a numai de catu s'ar dá ansa la certe — la polemie — Mie mi se pare ca mai cu scopu vor lucrá, daca densii si cu alta ocaziune vor aperá terenulu constitutiunali — numai cu arguminte sanctóse si bine rumegate, precum aperara si asta-data principiele fratietatei, a egalitatie — si se vor conduce de minte si istetime nepledandu pentru opiniunea individuala a altuia nesupunendu-se orbisii cutarei pasiuni volburóse.

Ci se cercámu, cine au condusu conferintia mentiunata si in specie partea ace'a a ci, care Dlui B. . . i dede ansa a o suspitiuná.

Intiepleptii pamentulu cam asiá judeca: ca unu omu senguratecu intocma ca ori-care so cietate, ma si o natiune intregá se conduce in actiunile, lucrarile sale a) de minte b) de pasiune si c) de instinctu, — prin urmare efectulu lucrarii póte numai caracterisá omulu, corporatiunea, societatea séu adunarea ori si insa-si natiunea, si totu atunci e caracterisatu si conducatoriulu societatei.

In diu'a cea mai mare de preste anu, in serbatórea serbatoriloru — se aude in s. Bese-rica rostindu-se din s. Evangeliu: „La inceputu érá cuventulu, si cuventulu érá la Ddieu, si Ddieu érá cuventulu“ etc. — Cuventulu dara e mintea omului — séu vice versa — mintea e cuventulu. — Mintea reversata in fiintii'a omului din dicitate, ea mintea sta in strinsa coatingere cu celelalte sentiri omenesce. „Nihil est in intellectu, quod non prius fuerat in sensu.“ — Cine in lucrarile sale se conduce de minte de ratiune, acél'a nu póte alunecá din calea cea adeverata acél'a sémena sementii'a sa in pamentu — care rodesce, acél'a edifica cu fundamentu, tare — ca viscolulu se nu póta nemici ce au edificatu, si cu calcululu seu folosesece multu, fórté multu societatei omenesce. — Esemple din vechime si mai próspete ne atestéza cum natiunea nóstra prin conducere matura si ratiunabila si-castigá stima si recunoscentia. — Curagiosulu pasiu alu Romaniloru Transilvaneni in 1848 scuturá jugulu sclaviei; diet'a din 1863 facú se credia neamicii romanului: ca romanii si-sciu si stimá si aperá interesele loru natiunale, intocm'a precum si le pretiuescu natiunile colocuitóre ale loru, si ca ei nu pretindu neci mai multu neci mai putinu, de catu li compete. — In 1865 daca comitatulu acest'a nu ar fi fostu binecuventatu cu conducatori capaci si energiosi, romanii remancau isolati, impinsi si respinsi de la dreptulu alegerii aloru 5 alegati romani. Inse multiamita dieitatei, multiamita cuventulu, multiamita si recunoscentia istetimei conducatoriloru, — comitatulu nostru e modelu de imitatu comitatelor vecine. — Mintea dara e conducatoriulu celu mai laudabilu, cáci ea e nascatórea faptelor nobile si a lucrariloru filantropice, ea si póte fi numai povetinitórea cea mai secura la limanulu dorintieloru natiunale, pe terenulu constitutiunalismului, inca si atunci, candu i s'aru pune in cale invidi'a, intrigele si alte uneltiri machiavelistice. — Conferintia inca fuse cu tactica fina si bine condusa.*)

Passiunea, atunci numai are locu la omu candu mintea scapa frenele gubernarii, ca e mama egoismului si a materialismului, — sora de cruce cu invidi'a; ur'a si desarmonia, fetulu ambitiunii si alu arogantie, — si a tuturoru reledoru ce potu numai obveni societatei omenesce; ea are in rarunchii sei inradecinata sementii'a discordiei; — din contra si patim'a, pasiunea, póte avé fapte laudabile, inse ea pretinde pré multu respectu, pré mare remunertione, — pentru lucrarile sale, — candu ea incepe cutare intreprindere i e precalculatu efectulu ei — dara fórté adese se insiela, si se insiela pentru ace'a, ca a trecut preste bariere de mintii, au delaturatu sinceritatea si iubirea de dreptate. Omulu care se conduce de acésta rea insusires'au indatinatu-a-si-castigá amici pró-

peti, — pentru ca cei vechi i se paru pré cunoscatori de tendintii'a lui, aru dorí inse si pre acésta se-i aiba barem in cutremurulu fricii, ca prin acésta se-i póta mená ca pre vire. — Elu pledéza numai si numai pentru popularitate si maioritate se fie acésta ori pre ce cale castigata dictamenulu ratiunei nu se supune de feliu. — Cine au luat in atentiune pasii fratiloru magiari in dietele loru cele constitutiunale — au potutu observá — catu erau condusi densii de acésta insusire — care pentru densii si adi inca se vede a fi unu „malum necessarium“ cugetandu ca natiunile colocuitóre nu li voru vedé cate tóte, si se voru dá dupa peru.*)

Instinctulu e unu boldu alu firei, unu presimtiu profeticu, elu e neconturbabilu, profetii mintinosi nu-i sunt indemanateci, neci o passiune nu-lu póte corumpe, magulirea, complimintele nu le precepe de feliu. Instinctulu dá omului direptiunea buna — cu scopu folositoriu — inaintatoriu fara a se insusi omulu caus'a — din care si-luá direptiunea cea salutará. — Cine au studiatu instinctulu poporului romanu, care inca pana acumi'a dupa a mea opiniune nu au degeneratu, séu nu s'au alteratu de cutare patima, de ambitiune fluturante, — acél'a póte ca neci odata nu s'au insielatu intrensulu: de alta parte inse, a cei ómeni caror'a nu li place a se plecá instinctulu, precum si acésta, cari in trebile loru, dar mai vertosu in politica si in causele natiunale sunt indatinati, aplectati a se supune numai orbisii la logic'a faptelor altor'a, a luá lucrarile de bani buní asiá precum le facura alii, — asiá numai gata precum le vedu asternute, pentru unii de acésta aru fi mai consultu — se apeleze la ratiune, la judecat'a matura, la intielegintii'a si la conducatoriulu acésta, cari au documentatu tarfa caracterulu natiunali, cari au spriginitu si aperatu cu bratie energiece natiunalismulu inca si in tempii cei mai critici. — E documentatu: ca chiaru instinctulu poporului inca au datu semne invederate de progresu natiunale prin acésta, ca densulu au poftitu tocm'a atata, catu prin silogismi, dileme, metafore si ratiunuri s'au ajunsu. — Mi vine a crede: ca si adu-lu indrepta pre poporulu romanu acelu presimtiu naturale, ca se si apere caus'a sa natiunala, asemenea intielegintiei lui, care lu boldi si alta data; pentru ca si acum ea in trecutu e gata la ori-ce sacrificiu intru interesulu aperarii existintiei sale natiunale. — Acésta diu, cari studiara despre instinctulu poporului, usioru potu observá, cum se desfasura trebile natiunale la acél'a-si, cum insasi intielegintii'a cu multe argumentatiuni numai atata póte esoperá, catu poporulu de rondu are in boldulu seu naturale. Diferintia ací numai atata mi se vede ca intielegintiei i mení providintii'a divina conducerea, éra poporului ascultarea si urmarirea.

Barbatii acésta, cari nu se supunu opiniunii cutarua individu, ei insii apere caus'a cu cuvinte si cu fapte mi se paru demni de stima; pentru ca ei urmarescu intiepleptiunea, mintea loru, candu acésta, cari in adunari se alatura parerii acésta pre care din alte cause dara aru avé personalminte a-lu stimá, éra afara din adunare facu éra dupa cum suffa ventulu, nu dau semne de constantia caracterulu si de consecintii'a logica.

Intemplanrea punerei stindardelor la casa comunala de D. not. B. comunicata in „Albina“ nr. 22—129 ne sierbesce de unu testimoniu pré catu tristu pre atata imputabilu purtarii dsale demustrata si manifestata in conferintia, — decumva Domni'a sa nu-si splica actulu acél'a sie-si de actu intiepleptu (!) cáci „sapientis est mutare consilium.“ — Mai conteze inca unii Domni din conferintia pre zelulu natiunale a DSale si altadata!? — Mai créda astoru ómeni, cari dederu de mintiuna solidaritatea garantata in conferintia!? Mai accepte apoi de la DSa fapte onoriice natiunale, (?) cáci alii precum atunci, asiá ori-candu nu vor dá multu pretiu vorbeloru, mai vertosu pentru acésta: ca ele de multe ori s'au demintitu prin fapte tocm'a contrarie. „Qui mentiri solet, pejerare consuevit.“

Acumi'a intrebú pre Domnulu corespundinte alu „Albini“ ce au folositu votarea D. not. B. contra punerii flamureloru — si alipirea lui la parerea Dlui Ph? si care dintre cele trei insusitati omenesce l'au condusu pre respectivulu la actulu acelu ridiculosu si inculpabilu? — Óre ratiunea? pasiunea séu instinctulu l'indemnara a lucrá contra decisului maioritatiei

*) Si conducatoriulu ei: detorimu cu multiamita si recunoscentia, de care precum totudeuna asiá si acum s'au arastatu demnu din destulu. Aut.

peti, — pentru ca cei vechi i se paru pré cunoscatori de tendintii'a lui, aru dorí inse si pre acésta se-i aiba barem in cutremurulu fricii, ca prin acésta se-i póta mená ca pre vire. — Elu pledéza numai si numai pentru popularitate si maioritate se fie acésta ori pre ce cale castigata dictamenulu ratiunei nu se supune de feliu. — Cine au luat in atentiune pasii fratiloru magiari in dietele loru cele constitutiunale — au potutu observá — catu erau condusi densii de acésta insusire — care pentru densii si adi inca se vede a fi unu „malum necessarium“ cugetandu ca natiunile colocuitóre nu li voru vedé cate tóte, si se voru dá dupa peru.*)

Instinctulu e unu boldu alu firei, unu presimtiu profeticu, elu e neconturbabilu, profetii mintinosi nu-i sunt indemanateci, neci o passiune nu-lu póte corumpe, magulirea, complimintele nu le precepe de feliu. Instinctulu dá omului direptiunea buna — cu scopu folositoriu — inaintatoriu fara a se insusi omulu caus'a — din care si-luá direptiunea cea salutará. — Cine au studiatu instinctulu poporului romanu, care inca pana acumi'a dupa a mea opiniune nu au degeneratu, séu nu s'au alteratu de cutare patima, de ambitiune fluturante, — acél'a póte ca neci odata nu s'au insielatu intrensulu: de alta parte inse, a cei ómeni caror'a nu li place a se plecá instinctulu, precum si acésta, cari in trebile loru, dar mai vertosu in politica si in causele natiunale sunt indatinati, aplectati a se supune numai orbisii la logic'a faptelor altor'a, a luá lucrarile de bani buní asiá precum le facura alii, — asiá numai gata precum le vedu asternute, pentru unii de acésta aru fi mai consultu — se apeleze la ratiune, la judecat'a matura, la intielegintii'a si la conducatoriulu acésta, cari au documentatu tarfa caracterulu natiunali, cari au spriginitu si aperatu cu bratie energiece natiunalismulu inca si in tempii cei mai critici. — E documentatu: ca chiaru instinctulu poporului inca au datu semne invederate de progresu natiunale prin acésta, ca densulu au poftitu tocm'a atata, catu prin silogismi, dileme, metafore si ratiunuri s'au ajunsu. — Mi vine a crede: ca si adu-lu indrepta pre poporulu romanu acelu presimtiu naturale, ca se si apere caus'a sa natiunala, asemenea intielegintiei lui, care lu boldi si alta data; pentru ca si acum ea in trecutu e gata la ori-ce sacrificiu intru interesulu aperarii existintiei sale natiunale. — Acésta diu, cari studiara despre instinctulu poporului, usioru potu observá, cum se desfasura trebile natiunale la acél'a-si, cum insasi intielegintii'a cu multe argumentatiuni numai atata póte esoperá, catu poporulu de rondu are in boldulu seu naturale. Diferintia ací numai atata mi se vede ca intielegintiei i mení providintii'a divina conducerea, éra poporului ascultarea si urmarirea.

Barbatii acésta, cari nu se supunu opiniunii cutarua individu, ei insii apere caus'a cu cuvinte si cu fapte mi se paru demni de stima; pentru ca ei urmarescu intiepleptiunea, mintea loru, candu acésta, cari in adunari se alatura parerii acésta pre care din alte cause dara aru avé personalminte a-lu stimá, éra afara din adunare facu éra dupa cum suffa ventulu, nu dau semne de constantia caracterulu si de consecintii'a logica.

Intemplanrea punerei stindardelor la casa comunala de D. not. B. comunicata in „Albina“ nr. 22—129 ne sierbesce de unu testimoniu pré catu tristu pre atata imputabilu purtarii dsale demustrata si manifestata in conferintia, — decumva Domni'a sa nu-si splica actulu acél'a sie-si de actu intiepleptu (!) cáci „sapientis est mutare consilium.“ — Mai conteze inca unii Domni din conferintia pre zelulu natiunale a DSale si altadata!? — Mai créda astoru ómeni, cari dederu de mintiuna solidaritatea garantata in conferintia!? Mai accepte apoi de la DSa fapte onoriice natiunale, (?) cáci alii precum atunci, asiá ori-candu nu vor dá multu pretiu vorbeloru, mai vertosu pentru acésta: ca ele de multe ori s'au demintitu prin fapte tocm'a contrarie. „Qui mentiri solet, pejerare consuevit.“

Acumi'a intrebú pre Domnulu corespundinte alu „Albini“ ce au folositu votarea D. not. B. contra punerii flamureloru — si alipirea lui la parerea Dlui Ph? si care dintre cele trei insusitati omenesce l'au condusu pre respectivulu la actulu acelu ridiculosu si inculpabilu? — Óre ratiunea? pasiunea séu instinctulu l'indemnara a lucrá contra decisului maioritatiei

*) Cine va póte dice ca conferintia nóstra s'au condusu de acésta insusire nefavorabila? Aut.

si a votarii sale?! Séu dóra densulu astefeliu de a acte le tiene de versuri strigatóre indiesiertu?! u

E unu ceva curiosu pentru ce D. not. di pa publicarea unui artiliu in „Alföld“ (fóru magiara in Aradu *) despre amintii'a conferintia cam in 26 fauru n. tocm'a atunci: candu im sise si partea antaia a ciclului D. Brutus in „Albina“ puse flamurile la casa comunala. — Acum inse densulu se absólve de ori ce invim nuire: pentru ca bieteles flamure nevinovate du candu aparú artiliulu D. Melarian in Nr. 22—129 a „Albini" desparura de la casa comunala ele dara nu mai valfaie acolo, si prin acésta faptu DSa si-emendá. . . .?*)

La acésta am inca se reflectezu pre D. not. resp. B. ca pre DD. I. M. si G. H. si inca mae vertosu pre D. conducatoriulu ala conferintiei se b cutie alta data: ca voru trece decenie panu candu pre densii i voru urmarí in zelulu loru natiunale.

Fie ca cu publicarea acestu artiliu vedemu curmata discusiunea diurnalistica despre amintii'a conferintia, si la alta ocaziune se mo vedemu mai bine uniti in cugete si simtiri ca cu mai bunu efectu se potemu desbate trebile nóstre natiunale, si se ne potemu dechiasa mai chiaru pentru libertate, fratietate si egalitate — ce tocm'a acceptámu a se decide si in diet'a de acum spre lucurii'a nóstra. — Apó atunci vem eschiamá cu totii: Éca natiunalismulu! éca constitutiunalismulu! acum si noi l' folosimu.

M. B. Bihoreanulu.

Dintr'o corespundintia a dlui preotu roman or. Georgiu Bunciu din San-Nicolaulu-mari estragemu despre decurgerea lucrariloru comisiunei miste si despre resultatulu ei urmatóric

Dupa ce rogarile ferbinti ale asupritorilor strabatura la urechile si inimile pré bunilor arcipastori sufletesci, dupa ce tóte intrigele impedecarile de mai nainte remasera fara succesulu loru, — avuramu onóre in 4 martiu a salutá éra si dorit'a comisiune in midiloculu nostru.

Delegatii diecesei rom. or. din Aradu erau sp. d. Lazaru Ionescu, advocatulu comistorialu si rss. d. protopopu Sierbanu din Comlosiulu. — Delegatii diecesei srbe din Teofanu Zsivkovits si rss. d. protopopu din Aradu Georgiu Nicoliciu.

Acestii'a totii, in diu'a susnumita, se adunara in casa comunitatii, unde dlu jude primariu cerc. Ioane Botosiu capresiedintele comisiunii, deschise siedintii'a, aretandu poporulu ce scopu are acésta si sfatuindu poporulu se vinde cu pace si linisce naintea comisiunei ca se dechiare, ce e? si de care episcopatu vre se tiena? — Se alésara din partea romaniloru vre 19 insi cari au se controleze, ca nu cumva s' spuna cineva ca are familia mai mare séu mica, de cum in adeveru este. Totasiá facura serbii.

Lucrulu se incepe; dlu archimandritu serbescu face propunere, ca: cei ce in timpulu investigarii nu suntu de fatia, se se privésca atari, cari nu dorescu despartirea, oi status quo. — Dlu advocatu Ionescu dice ca acésta se de lase in voia libera ministeriului, acésta se de cida. — Acésta se spriginosece si acceptéza. Conserierea se incepe, decurge in ordinu si linisce, punendu-se intrebările cunoscute carui individu. Dnii preoti serbesci din locu veau conscriptiunea poporului naintea ochiloru si mai de multe ori observau, ca cutare este séu a fostu uniatu, si asiá atacau, chiaru si onóre, pre multi nevinovati.

Pe catu de necrutatori erau inse dnii preoti serbesci intru censurarea si observari dloru, pre atatu de resoluti si zelosi erau manii pentru aperearea causei loru pre cale cuvintósa; ei se facura demni de lauda. — Intru asfeliu de impregiurari decusera insericurile dile dupa olalta, fara ca se se fie finitu lucrulu de totu. In a patra di, joi demanétia, se departara dlu advocatu Ionescu si dlu archim. Zsivkovits, lasandu pro cei alati membri ai comisiunei senguri, ca se continue mai departe, aduca maiestrii competintii, cari cu juramentu potu pretuí tóte unelteles bisericesci etc.

Intielegendu serbii despre acésta, cugeta tara ca éra li a venitú apa la móra, ca se strina

*) carea DSa o lege fórté dilginte — si cu mare tentiune. Aut.

**) Inse nu judece on. cet. ca fapt'a DSale nu va avé parchia: ca s'au mai intemplatú inca de vorbitu — ce au facutu — si n'au facutu ce vorbitu. Aut.

facutu comisiunca, amenandu-se treb'a de
spre stricarea si scaderea romanilor. Ma-
adusera dara altu presiedinte pre dlu ju-
cattensu I. Ronay si incepura la lucru,
in altu modu; pre care voiau serbii se-lu
mescă, lu primiau, si pre care nu, nu. Ro-
ni le suferiau tôte ca se véda caus'a finita;
la 4 ore sér'a inse vediura serbii că suntu
minoritate neacceptata, se inversunara éra-si
pără-ne, si scornira denou cu *uniati*. Intre
ca intră dlu avocat Bogdanu ca mem-
alu subcomisiunii, si observă intieptiesce,
ca cei uniti se se insemne acést'a in rubric'a
colului ce este spre acestu scopu menita.
protopopu Nicoliciu in modu vatematoriu
dru Bogdanu se nu se amestece in
; acést'a i arétà că, fiindu membru alu co-
nici, este indreptatitu a-si spune parerea sa.
Nicoliciu amarandu poporul se scóla si-
chama serbii dupa elu, parasindu sal'a, desi
ca causa.

Sambeta sér'a, incheiandu-se inscrierile
observatiunea că serbi nu mai suntu de in-
ci numai romani, se aratà că in comuni-
locuescu 2592 suflete romani si 1526 suflete
serbi. Protocolulu se subscrise si se naintă
curile mai nalte spre decidere, ca séu se se
alta comisiune, séu se se continue inscrie-
Aceptămú dara cu mare nerabdare, deci-
Ddiu cu noi si cu sant'a-ne causa drépta!

Dintr'o corespundintia a dlui Curtius de
culmea **Bursei**, (langa Versietiu) cu da-
10 martiu, unde ni se scrie despre festi-
tente tinute in Boccea montana cu oca-
denumirii ministeriului ungurescu, estra-

Fiindu că acestu orasielu de industria
montana este in cea mai mare parte locuitu de
romani, si fiindu că intre intielegintia cam nu-
romana nu voi nime se scrie ceva in a-
causa, voiescu eu, ca unu caletoriu, care
andu prin acelu orasiu am vediutu tôte cele
complete, a arétà pre scurtu portarea romanu
la numit'a ocaziune.

Sosindu scirea despre denunțarea noului
teriu respundietoriu se facu iluminatiune
conductu de facile aprinse (vreo 40—50) la
se luatu parte si intielegintia romana. Se
leaga că „Elienuri“ si „se traiesca“ n'au
Manedi se tiend „Te Deum“ in tôte
ericele, la care ocaziune tôte turnurile erau
urate cu tricoloru magiare si romane. — In
erica romana gr. or. éra o multime de straini,
rentarea preotului romanescu inse nu li
sensatiune buna, pentru că acést'a intre
de diso: „Astadi dara ne bucurămú de con-
tatiune, de ministeriu responsabilu, dara cu
ta mai mare ni ar fi si ni va fi bucuria
manilor atunci, candu acestu in. ministeriu
conduce trebile asiá si se va nisuf ca tôte
tionalitatile se fie egalu indreptatite.“

resuniunea acestoru dorintie drepte nu li prè-
ed magiarilor si magiarisatoru, desi ei
sciu de leacu se vorbésca magiarsce. —
Se mai vorbesce despre nisce petreteri;
voi inse se scimu daca fratii zelosi din Boc-
montana au tenuity atare petretere pentru
puri nationali precum se tenuity pentru
alumneulu din Temisior'a,“ pentru scóla co-
nala din Sculia etc.

Acést'a in totu casulu ar fi frumosu si de
ritu, pentru că impregiarile timpului pre-
du ca cei ce posedu avere se ajute natiunei
materialu, éra cei ce posedu sciintia, se se
te cu arme spirituale pentru aperarea ei;
ni ni place că potemu dice că in Boccea mont.
safa individi de acesti'a. Se arétamu dara si
in fapte, cea ce dicemu cu gur'a!

Cuventarea dlui deputatu Dr. Iosifu Hodosiu

in siedintia dietei ung. din 9 martiu
in obiectulu de presa.

On. casa! Am se vorbescu la propunerea
ministeriala ce este sub discussiune pentru legea
magiara de presa.

Dloru! Precum libertatea de consciintia
libertatea religiuinaria, libertatea de cre-
ntia si dreptulu liberu de asociatiune — a-
si libertatea cugetului, séu pres'a libera e
a dintre cele mai frumóse si mai maiestatiche
repturi ale omului. — Pres'a libera, ea nu
se se aiba, nu póte se recunósca alte margini
catu respectarea acestoru drepturi. — Numai
presa libera se desvólta sciintia, cultura si
mítulu nationalu; numai cu pres'a libera si-
te exprime omulu somticmintele inimei si

cugetarile mintei liberu. — Fara presa libera,
cugetulu liberu e schinte'a ddiéscă mórtă in
nascerea sa, — cugetulu liberu — e unu mor-
mentu.

Chiaru pentru aceea in tôte si mai alesu
in tierile constitutiunale, pres'a séu e perfeptu
libera, séu, de pré pucine restringeri se bucura
— daca si restringerile se potu numi la ce
omulu liberu aru poté se se bucura.

Io, din parte-mi, preseii libere n'asiu pune
nici alte restringeri, de catu ceea ce am disu
mai susu: adeca inviolabilitatea drepturilor
altor'a si respectarea acestoru drepturi; fara
inse ca intre marginile de dreptate, cuviintia si
respectu se nu potu si io a-mi spune cugetarile
mele asupra drepturilor altor'a. Si acést'a se
tiene de libertatea de presa.

Asiá, candu esprimu si recunosc in prin-
cipiu libertatea de presa, nu voiescu, nu potu
voi a creá séu a reactivá o lege, care libertatea
de presa o face numai ilusoria. — Cu propu-
nerea ministeriala, ce este sub discussiune, se
vré reactivarea art. 18, articlii de presa de la
an. 1848, si se cere indemnitiibil (impoternicire)
pentru reactivarea lui. Ei! bine!

Dar daca scrutămú acestu articlu si mai
alesu unele dispușetiuni speciale ale lui, apoi
mai curendu lu potemu numi de legea preseii
nelibere de catu ori ce alta. Capit. primu, si
adeca celu 1 si 2 §. de la inceputu sunt cei
mai liberali, dar urmeza apoi astfelu de §§-i,
cari vai! catu se departéza de principiulu pre-
seii libere, si cari, potu dice, sunt mai aspri de
catu cei mai aspri §§-i din codicele criminalu
austriacu.

Io, asiá credu, că lege de presa, lege
buna si justa si apta numa acolo se póte face
unde este facutu codicele bunu si criminalu si
civilu. — Se o spunemu inse francu — in Un-
garia nici unulu nici altulu nu existe. Ci in
multe si in cele mai delicate casuri totulu este
lasatu prudentiei judiloru de a judeca despre
averea si viétia cetatianului. Acést'a póte fi
prudenta prevedere acolo, unde tier'a e locuita
de unulu si acelasu poporu, de un'a si aceeași
natiune. Ma este arma periculósă acolo, unde
despre averea, libertatea si viétia particulari-
loru nu judeca judii naturali ai aceluasi. —
Legea are se fie apodictica éra na elastica, ca
se o poti esplică in partea care o vrei. — Siéca
chiaru legea de presa ce vré a se reactivá pórtă
caracterulu elasticitatei.

In legea cumuna, dreptulu de a se aduná
nici nu e opritu, nici nu e concesu. Acum dara
io asin face o provocare catra romani, séu catra
intielegintia romana, ca se tiena o adunare,
pentru a se consultá ce au de a face in medilo-
culu acestoru fermentatiuni politice — asiu co-
mite crima séu deliptu? Procurorulu abuna-
séma aru afirmá că: dá; io asiu dice că: ba,
pentru că regula juris este, că totu e iertatu
ce prin lege nu e opritu; dar cu tôte aceste, io
sum espusu la acca eventualitate neplacuta, că
voiu fi judecatu. — Se póte inse cineva a fi jude-
catu pentru crima séu deliptu, pana candu crim'a
séu deliptulu nu este definitu prin lege; pana
cand u sunt specialisate chiaru speciele de
crime si delipte, pana candu nu sunt staverite
prin lege cantitate si cualitatea pedepsei?
si unde avemu noi codicele criminalu, care se
ne definieze, se ne specializeze, se ne determine
tôte aceste? Nu avemu!

Asiá dara cum voiti dvóstra a pune cope-
risiulu la unu edificiu, pana candu fundamen-
tulu nu este nicairi?

Apoi ce este acca: „moralitate onori-
fica,“ despre care vorbesce §-ulu 5 din legea de
presa? Au este si moralu neonorificu? —
Asiá candu asiu scrie că productiunile ca
„Schöne Helena“ *) nu consuna cu moralita-
tea si decorulu onorificu, si asiu cere ca aceste
representatiuni se se oprésca — „Schöne He-
lena“ ar' poté, dupa §. 5, a me luá in procesu,
pentru ce amu cutediatu a-mi bate jocu de mor-
ralulu ei onorificu, si io asiu platí moralulu ei
onorificu, cu unu anu de dile carcere si ou
400 fl. pedépsa in bani.

Dupa acestu §., vai! vóá, diurnale umori-
stice. Că, pe „Bolond Miska,“ „Kakas Mar-
tonu,“ si „Gur'a Satului,“ toti pe rendu si u-
nulu cate unulu, i vor incarcera, si i voru remu-
nerá cu pedépsa de 400 fl. moneta conventio-
nala. (Iliritate aprobatoriá.)

Cand u asiu retipari proiectulu de lege in
caus'a nationalitatiloru facutu de deputatii ro-
mani si serbi, si l'asiu impartí intre poporu —

*) Pe romanu: „Itén'a frumósă“ e o comedia scanda-
lósă care precum in mai multe locuri asiá si in tea-
tulu germanu din Pesta se representa adeseori. ref.

procurorulu aru poté se me iec la procesu si
se m'acuse că agitezu in contra unitatii pu-
blice de statu magiaru; că vedeti asiá esplică
unii eruditi publico-politici acelu nevinovatu
proiectu de lege; si mie mi-aru face placerea
cu carere de 4 ani, si m'aru onorá cu remune-
rarea pedepsei banale de 2000 fl. moneta con-
ventiunale. Totu asiá asiú patí si atunci, candu
asiu scrie că dieu Moldova si Romania nu se
tiene de coron'a asiá numitulu Stu Stefanu; si
totu asiá asiú patí si atunci, candu asiú scrie că
dieu „Uniunea“ nu e faptu complinitu, că ea
neci odata potere de lege n'au avutu — macar
vedei chiar' rescripte imperatesci o dieu acést'a.
Dar andu asiú dice că diet'a Ungariei nu e
competenta a aduce legi pentru Transilvania
— Lumnedieu mai scie ce asiú patí!

Cand u asiú scrie că, celu deregutoriu nu
corespunde chiamarei sale, că elu e neglentu
in ofciulu seu, că elu abuséza cu inorederea
publica, că elu a furatu séu ucisu; séu candu
asemne asiú scrie de o corporatiune séu auto-
ritat' recunoscuta de lege; séu candu totu ase-
mene asiú scrie de o persóna privata — si io
stau bunu se dovedescu asertiunea mea — pro-
curorulu séu partea interesata me dá in procesu
pentru calumnia, si-mi trentesce in spate de lu
simtiescu proverbialu „spune adevverulu, si-ti
voru sparge capulu,“ si me trezescu lipsitu de
libertatea civile si personale pe vre-o cati-va
ani, si lipsitu si de vre-o cate-va sute séu mii
de florini! Asiá me judeca pentru calumnia,
fara ca legea se definésca ce e calumnia. Me ju-
deca pentru că amu spusu adevverulu; me jude-
ca fara ca se me lase, séu se-mi dee voia a do-
vedí afirmatiunea mea — pentru ca §§ii 24 si
25 opresce pe afirmantele a dovedí afirmatiu-
nile sale, ei da voia negantelui a dovedí nega-
tiunile sale. Vedeti procedura intórsa!

Éca partea materiale a lezei magiare de
presa de la a. 1848.

Ci io nu potu partení acést'a lege si pro-
priamente propunerea ministeriale neci in par-
tea ei formale.

Daca ministeriulu de la a. 1848 a provo-
catu municipiele ca fic-care in senulu seu se
constitue scaunu de jurati (jury), atunci nu
priepe cum ministeriulu de acum voiesce séu
propone constituirea numa a cinci scaune de
jurati? Daca nu cumva voiesce ministeriulu si
aici a centralisá, si daca nu cumva voiesce ca
despre averea particulariloru de diferite nati-
onalitati si despre libertatea loru civila si per-
sonale se judece, judii loru nenaturali.

Cerculu teritorialu alu municipieloru e
desiptu, pentru ce dara, daca voiti a introduce
legea magiara de presa, nu voiti a sustiené or-
denatiunea ministeriului din 1848, ca in fie-care
municipiu se fie cate unu scaunu de juratu?
Au voiti ca romanulu din Zarandu séu din
Aradu se mérga ca se-lu judece ungurulu de
la Dobritinu care nu-i priepe nici macar lim-
b'a? Voiti se face si spese, cu o lunga caletoria
si se fie pedepsitu pe nedreptu si in persóna si
in avere, de multe-ori si mai totdeuna póte nu-
mai din nepriceperea limbii? — Ah! domni-
loru acést'a nu este institutiune de jurati.

Dar nu potu fi pentru propunerea mini-
steriale, si prin urmare pentru reactivarea lezei
de presa magiara, neci pentru aceea, pentru că
de la pres'a de di pretinde cautiune pré enor-
ma; o cautiune, ce, daca acca lege se publica
si intra in valóre asta-di, mane nu mai póte
iesi neci-unu diurnalu romanu, neci unu diur-
nalu serbescu. Ordinulu lezei in privint'a cau-
tiunei chiar' asiá suna, ca si candu asiú dice:
tu poti, tu ai libertate de a vorbi, inse inainte
de ati cască gur'a, numera 10 mii, si respective
10 mii 500 fl. v. a.

Legea cambiale nu cere neci-o cautiune
in bani de la negutiatori; tipografii inca sunt
negutiatori. Dar cumu? legea cambiale se fie
mai liberale de catu legea de presa? Dar asiá;
tipografii sunt supusi la cautiune; si prin ur-
mare productulu mintii, are mai pucinu pretiu
de catu productulu pamentului — macar că
minéa perfeptiunéza si acést'a productiune.

Mai incolo, lasandu că legea de presa ce
este sub cestiune pretinde de la juratu ca se
aiba venitu anualu de 200 fl., totusi nu potu
voi reactivarea ei neci din motivulu că dá unu
timpu pré lungu de rescriptiune.

Dupa §. 28, ori ce scrietoriu póte portá
frie' in spate că in 6 lune procurorulu si in
2 ani, di doi ani de dile particulariulu, i póte
trení unu procesu cum se dice de presa.

Dupa tôte aceste io nu partinescu, io nu
potu partení propunerea ministeriului, ci mai
bunu bucurosú sum a sustiené statulu quo,
pentru că mai bucurosú me supunu, la o di-

unei legi ce nu numa că e elastica dara e si
fórté aspra.

Dreptu aceea io sum de opiniune că pu-
nendu la o parte propunerea ministeriului, a-
cest'a in timpulu celu mai scurtu se dec casei
unu proiectu de lege de presa si mai liberalu
si mai ratiunabilu, de catu legea de la a. 1848.

Io votezu in contra propunerei mini-
steriali.

Cuventarea dlui deputatu Ioanu Popoviciu Desseanu

tinuta in siedintia dietei unguresci din

9 martiu in obiectulu preseii.

On. casa! Cu privire la principiulu, pe
care si-a basatu dlu Manoilovicu amendamen-
tulu séu n'amu avutu intentiunea se vorbescu
la desbatere generala, si vediendu că dupa cele
ce s'au disu de altii opiniunile mele aru fi óresi-
cumu de prisosu, m'amu retienutu de a vorbi.
Acum'a inse nu potu face, ca in privint'a a-
cestui punctu (care preserie numai 5 tribunale
de jury in tíera) se nu ceru pretiós'a pacientia
a casei, pentru ca pe scurtu se-mi facu observa-
tiunile mele.

Propunerea ministeriala, Domniloru, dice
că nainte de organizarea definitiva a munici-
piiloru si tribunaleloru judecatoresci, ordinatiu-
nea amintita a ministeriului din 1848 de o
parte nu aru fi cu scopu a se pune in vigóre,
de alta parte éra că aceea nu aru poté incun-
giurá órecari pedece si incurcature. Concedu,
on. casa, că e asiá, inse eu sum de acca con-
vingere, că esecutarea acestoru dispușetiuni
intru intielesulu propunerei ministeriale asis-
dere aru intempiná incurcature si nici că aru
fi cu scopu.

Si adeca nu aflu de cu scopu aceea, ca
numai in cinci locuri se se infintieze tribunale
de jurati, de óra-ce acést'a stă in contraversia cu
fórté multe impregiarari si relatiuni, — Se
luàmú numai de esemplu tenuity celu din
colo de Tisa, pentru care tribunalulu juratiloru
aru fi se se infintieze in Dobritinu. — Acestu
tenuity, precum bine scimu, are o astfelu de
pusetiune geografica, că resiedintia acestui tie-
nitu Dobritinulu e fórté departe de cele mai
multe puncte ale tenuity. Apoi, că in ce modru
s'aru poté ca in acestu punctu principalu alu
Dobritinului fara greutati se se póta efeptu
procedur'a si chiamarea acestui tribunalulu de
jurati, acc'a trebuie se marturisescu că n'o potu
pricepe. (Eschiamatiuni: ast'a nu se tiene de aici!)

Dar' sunt, me rogu, si alte pedece. Sunt
greutati si pedece de giurstarile locului, de
limba si nationalitate. Eu sum deplinu con-
vinsu despre aceea, că civii din Dobritinu si
altii, din apropiare sunt totu asiá iubitori de
dreptate ca si cetatienii din cele lalte locuri,
dar nu potu se nu facu si acca observatiune, că
nu potemu presupune despre civii din Dobri-
tinu că aru posede tôte acele cunoscintie, ce
trebuie se le aiba tribunalulu juratiloru cu pri-
vire la giurstarile locului, la datinele si la ca-
racterulu poporului luandu in consideratiune
tenuityu intregu de din colo de Tisa, candu
dupa consciintia loru trebuie se aduca judecata
drépta. Dreptu aceea dieu, că e fórté pretiosu
acelu principiu de dreptu, conformu caruia fie-
care cetatianu alu patriei se fie judecatu nu-
mai de jurisdictiunea sa propria, si numai in
jurisdictiunea sa se fie chiamatu naintea judeca-
toriei, Deóra-ce numai judetiulu respectivu, care
in sine forméza unu organu intregu, póte se
cunósca tôte impregiarile si relatiunile cari
se atingu de toti civii conlocutori, fiindu că
tôte aceste trebuie luate in drépta considera-
tiune, si numai asiá va poté judele aduce o ju-
decata carea se nu-i mustre consciintia. — Dar
de alta parte eu cugetu, că institutiunea juriu-
lui numai atunci va poté corespunde sublimulu
seu principiu, candu cetatienii respectivi voru
fi judecati prin concetatiunii cei mai din apro-
piarea loru de vinovati séu nevinovati, fiindu
că numai accia sunt in stare a judecá cumca in
acole impregiarari in cari traiescu concetatiunii
loru, comis'au fapta criminala, séu ba? Prin
urmare ce nu potu partini propunerea aceea,
că numai in cinci locuri se se infintieze tribu-
nale de jurati. (Intrerumpere: nu e vorba a-
cumca despre acést'a!) Ba, se me iertati, chiaru
ast'a e vorb'a, căci se dice: „naintea de defini-
tiv'a organizare,“ apoi cumca candu va fi
acc'a organizare definitiva nime n'o póte scí
naintea. In 1848 inca se poté acceptá că organi-
sarea definitiva nu va intardiá multu tempu, si
éta — precum vedemu — 18 ani au trecut si

inca nu s'a efectuit acea organizare definitiva. (Strigari: Atunci au fost alte impregiurari!). — Nime nu pôte scî venitoriu nici acuma, si chiaru de aceea pentru cã nu scimuce va fi adi mane, vrêu se se creeze o astfel de lege, carea se-mi dea asigurantia in venitoriu, si ca securitatea ei se nu aterne de la eventualitati, cari nime nu le pôte prevedé. Dreptu aceea, partinescu amendamentulu dlui condeputatu Manoilovicu si adeca cu atat'a mai alesu cãci dorescu aceea, ca indata ce se va efectui organizarea cea mai de a aprôpe conformu ordinatiunii ministeriale din 1848 pe langa tôte juridictiunile se se infintieze tribunale de jurati. In catu inse aceste nu aru fi realizabile, atunci daca trebuie se ne abatemu de lege asiu dorî ca oportunitatea se se aplice mai cu oportunitate si adeca: ca nu numai in cinci locuri se se infintieze tribunale de jurati ci si in alte locuri, spre esemplu in Aradu si alte locuri centrale, ca se se usioreze procedur'a acestoru tribunale si ca cei ce vor ajunge naintea tribunaleloru juratoru se póta fi securi despre aceea cã se va pronunçiã e judecata drépta si deplinu corespundetória impregiuratoru locale.

Protocolulu.

siedintieloru directiunii natiunali aradane pentru cultur'a poporulu romanu tîenute in anulu 1866/7.

Siedint'a II

(ordinaria.)

tîenuta in Aradu, in 10 februaru nou, 1867.

Preside: directorulu secundariu, D. Mirohu Romanu.

Membri oficiali: DD. Mihailu Besanu fiscalu, Teodor Serbu economu, si Ioane Goldisiu notariu.

Membri asistenti: D. Lazaru Ionescu.

14. Protocolulu siedintei prime directiunale, tîenute in 20 januaru a. c. dupa dispusitiunea de sub nru 13 protocolaru, s'a autentificatu in 23 januaru a. c. ce

Se ia spre sciintia.

15. Dlu presiedinte directoru secundariu reportéza despre actele presidiale ale directorulu asociatiunii de la 20 januaru pana la 10 februaru 1867 in firulu carora s'a facutu cercetari preliminarie, cu tîenire la efectuirea decisiunii adunarii generale de datulu 28 diecemb. 1866 nr. 26 pentru a se eternisã memori'a repositulu zelosu natiunalistu romanu I. Cresticiu, rezervandu-se colegiulu directiunale mesurile decisive in obiectulu acest'a; — apoi s'a facutu îngrigire: ca comisiunea directiunala de sub nr. 2 a. c. cu preferintia se eluce instructiunile trebuintiose pentru colectantii cercuali, cari ar fi de a se constituiu catu mai curendu; in urma in nesulu nrului 3 a. c. s'a efectuitu predarea bibliotecei si a fiscalatulu de la respectivii oficiali directiunali.

Determinatu:

Reportulu acest'a luandu-se spre sciintia, dlu presiedinte in privint'a efectuirei decisiunii adunarii generale privitoriu la eternisarea memoriei lui Iova Cresticiu, e rogatu a face si mai departe pasii necesari.

16. Dlu presiedinte directoru secundariu incunoscitiéza: cã spelele tiparirii expeditiunii de sub nru 4 din protocolulu anulii curinte, prin care s'au incunoscitiatu tuturor membriloru directiunali fiesarea terminiloru de siedintie directiunale pe anulu acest'a, — le au portatu din alu seu propriu, cu crutiarea casa-dei asociatiunii; totu odata daruesce asociatiunii o suta de cõle de blanchete pentru estrasuri protocolare, ce socôte a se folosî la expeditiuni, mai alesu catra membrii directiunali.

Determinatu:

Se primescu cu multiamita.

17. Dlu presiedinte directoru secundariu presentéza unu formulariu de diplome pe parte membriloru asociatiunii, cu desemnarea figuriloru alegorico-mitologice, ce ar fi se deco-reze diplomele tiparite.

Determinatu:

Formulariulu acest'a se primesce, si pentru 2000 de esemplare se asignéza la perceptoratu 100 fl. v. a. fiindu ro-

gatu Dlu presiedinte cu efectuirea tiparirii.

18. Economulu asociatiunii Dlu Teodoru Serbu in legatura cu dispusitiunile de sub nru 15 privitoriu la eternisarea memoriei lui Iova Cresticiu, dupa recercarea primita de la dlu presiedinte, presentéza directiunii unu tablou de forme, si o tarifa de pretiuri pentru monuminte de a lui Gerenday din Pest'a, cu aceea observare: cumca crucea, ce ar fi de a se redicã la mormentulu memoratulu Iova Cresticiu, aici in Aradu nu se pôte face, ci aceea e a se procurã de la Pest'a.

In legatura cu acest'a dlu comembri directiunale Lazaru Ionescu ca plenipotentiatulu directiunii in caus'a lasamentulu mositeniu de la Iova Cresticiu, la provocare presidiale da informatiune: cã remanenti'a din acelasi lasamentu de astadata face 250 fl. v. a., éra dupa detragerea pasivulu, ce mai este napoi, remanenti'a sperativa se pôte pune de la 1500 pana la 2000 fl. v. a.

Determinatu:

Spre efectuirea decisiunii adunarii generale din 28 decembre 1866 nru 28. directiunea pentru o cruce monumentalã la mormentulu lui Iova Cresticiu, asémna la perceptoratu 100 fl. si inca spelele inscriptiunii si a le transportulu; care cruce va fi de a se procurã dupa tabel'a II, figura 11 din tabloulu presentatu, in marime de 8 séu celu pucinu de 7 urme, cu acest'a inscriptiune:

„La mormentulu zelosulu natiunalistu romanu

Iova Cresticiu

din Siri'a, nascutu in 29 februar. 1826, ucisu de mana inimica in 30 mart. 1866.

Suvenire prémeritata de la

Asociatiunea natiunala Aradana pentru cultur'a poporulu romanu. 1867.

rugatu fiindu dlu presiedinte, a primî pe sine sarcin'a procurarii aceleiasi.

19. Dlu presiedinte directoru secundariu cere incuviintiarea directiunii, pentru a se poté procurã pe spelele asociatiunii unu sigilulu timbralu, cu care se se timbreze jurnalele si cartile asociatiunii, spre a se scuti acele de instrainare.

Determinatu:

Procurarea unu sigilulu timbralu cu inscriptiunea „Asociatiunea romana Aradana,“ se incuviintiéza; spelele recerute se asémna la perceptoratu, si insasi procurarea sigilulu se incredintiéza dlui economu alu asociatiunii.

20. Dlu Lazaru Ionescu, ca colectante din locu, pe langa restituirea provocariloru si a formulareloru de declaratiuni estradate lui si cere a se dispensã de la sarcin'a acest'a.

Determinatu:

Dlu Lazaru Ionescu, din motivele sale verbale se dispenséza de la insarcinarea avuta ca colectante; éra inlocuirea lui se amana pana la ocaziunea, candu se voru constituiu colectantii si in cercurile din afara.

21. Nicolau Avramu, cursorulu asociatiunii, din caus'a cã cu salariulu seu lunar de 6 fl. 25 cr. v. a. pe langa ocupatiunile cele multe ce le are la asociatiune, nu se pôte sustiené,— se rãga, se si se imbnatatiéscã salariulu.

Determinatu:

Recurintelului, cu privire la indetãriile si ocuparile lui cele multe, pe cont'a rubricei lemnelor de incalditu, preliminarie de adunarea generalã intr'o suma prisositoré de 50 fl. se resólva, si cu acest'a se asémna la perceptoratu o ad-juta extraordinaria de 1 fl. 75 cr. la luna; cu care dara sembri'a lui lunar se va intregî pana la 8 fl. v. a.

22. Dlu comembri directiunale Mihailu Besanu, afla cã ar fi timpul, de a se orié concursu pentru stipendiile preliminarie de adunarea generalã pe anulu acest'a; si propune, a se face indatinat'a provocare.

Determinatu:

Directiunea pentru inpartirea stipendiiloru preliminarie sub nru 20 alu protocolulu adunarii generale din urma, in sumele 600 fl. v. a. decide a se publicã inca nainte de autentificarea protocolulu concursu in foile natiunale, cu insemnarea, cã recursurile vor fi de a se dá aici pana la 1 aprilu a. c. aretandu fiescecare recurinte descrierea sa genetica, starea seraciei, sporiulu in studiile semestralu din urma, si impregiurarea: cã are, ori n'are ajutoriu de la alte institute ajutatóre.

Autenticatu in siedint'a directiunala din 10 martiu 1867. Presiedinte: Mirone Romanulu directoriu secundariu. Ioane Goldisiu, notariu interimalu.

Siedint'a III

(straordinaria)

tîenuta in Aradu, in 22 februaru nou 1867.

Presiedinte: D. Directoru secundariu, Mirone Romanulu.

Membrii oficiali: DD. Emanuilu Micsicu, perceptor; Florianu Verga, esatoru; Mihailu Besanu, fiscalu; Teodoru Serbu, economu; Paulu Drag'a, bibliotecariu; Ioane Goldisiu, notariu.

Membri asistenti: DD. Dr. Atanasiu Siandoru, si Lazaru Ionescu.

23. Dlu presiedinte directoru secundariu, ca singurulu obiectu alu siedintei directiunali straordinarie de astadi presentéza epistol'a comitetulu reuniunii Aradane de casina, data din 18 ale curinte, prin care directiunea acest'a e pofita a participã prin doi membri la o solenitate arangiata de catra acelasi comitetu spre exprimarea bucuriei pentru cele mai nãue straformari politice a le patriei. —

Determinatu:

Directiunea afla: cã dupace prin statute e inchisu de naintea sei totu tere-nulu politicu, nu pôte participã la solenitatea atinsa, de colóre politica; ci e silita a se marginî la exprimarea multiamirei cordiali pentru onórea si amicéti'a, de carea i se facu parte cu acest'a invitare, — in care intielesu numai de catu va fi de a se raspunde in scrisu la atinsa invitare dupa conceptulu de corespundintia cetitu si primitu in siedint'a de fatia.

Autenticatu in siedint'a directiunala din 10 martiu nou, 1867. Presiedinte: Mirone Romanulu m/p., directoriu secundariu. Ioane Goldisiu m/p., notariu interimalu.

VARIETATI

— *Curiositatea vienesiloru* a devenitu proverbialã, si adesea se intempla cã lucruri si intemplari dintre cele mai n'ensembrate urca curiositatea la sute de ómeni pe strata. In acest'a privintia strata numita „Kohlmarkt“ jóca rola insemnata. O pravalia, avendu in espusitiunea ei o dama interesanta, erã punctulu unde se adunã o multime de privitori, inchidendu calea pasantiloru; acest'a durã pana candu trecatorii se convinsera cã dam'a cu costumulu elegantu este facuta den céra. Eri séra doi tineri usiori de minte cu si de imbracaminte causara érasî de in decursu de dóue óre statu strata numita inchisa. La o pravalia cu parfumuri (mirosuri) stetea o blondina ce erã peptenata dupa moda cea mai nãua; capulu blondinei desceptã curiositatea aloru doi perdevera cari numai de catu se oprira langa ea cu ochilarii pe verfulu nasulu. Blondina intrã in pravalia, éra cei doi ocupara locu la usia si priviau in lontru cu atat'a curiositatea in catu preste putine minute se adunã in giurulu loru o multime nespusa, ce se vada ce s'a intemplatu aici. Polit'a trebui se intrevina pentru a deschide pasagiulu per strata, fãldindu-se de rogari umane. Acest'a intrevinere inse fu ca oleulu in focu, cãci aretandu-se dens'a curiositatea se desceptã si mai tare, pentru cã si ostasiulu stetea naintea usii, si se presupunea cã acum va se so intemple ceva. Se apelã la

altu midilocu, voindu a inchide boltã, chiamã unu lucratoriu, pre urma alu doile, dara nici unulu nu cunoscu secretulu inariloru. Obiectu nou de risu si admirare stersitu se aflara intre privitori nisce espusitiuni, si li succése a inchide lad'a. printre crepaturi mai zariau razele lumina ceva si mai interesantu! Se stinse deci min'a, si abié se imprascié multimea. Ca la 9 óre si capetã strata fisioniã indã si blondina cu peru inretitu trecuse de prin pórt'a casei. Astfelu de scene pe nu sunt raritati pentru Vien'a; se afla individi fara ocupatiune, cari intielegu punctu din cetate in putine mominte a face locu mai cercetatu de catu cutare teranu din óreare orasielu de tiéra.

— *Garibaldi ca botezatoriu.*

din Verona impartiesisce urmatóreã fãpãriósã: Garibaldi erã in restauratiunea de lulu calei ferate, impresoratu de membru niunei democratice, candu i se infatisã uranu, tata de cinci copii, aducendu pre seu celu mai miou, in etate de nóa luni, dandu-lu generalulu cu rogarea ca se-lu Garibaldi si-puse man'a pre capulu copu si dise formul'a indatinata la botezu. „Co se se numéscã Garibaldi!“ strigau cei de dar betranulu generalu crediú cã patri'a are si alti eroi, deci botezã copilulu cu n. Chiassi. „Se trãiescã Chiassi,“ raspunse democratii.

— *„Caderea Austriei“* (Oester-

Zerfall) e titulu unei brosiure nemtiesci, litf'a o confiscã ieri de prin librariile de

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiati din Opidulu Lipov'a pre a II. clasa elem pana la 1 maiu a. c. in indatinatululu mo

Cu acestu postu e inpreunatu unu de 262 fl. 50 cr. v. a. 1/3 jugeru fenati meti ge grãu 14 orgii de lemne, si corberu doritorii de a ocupã mentiunatululu suntu indreptati recursurile loru cuvintios vedute — adresandu-le catra venerabilu consistoriu Aradana — a le trimite subse la Lipov'a.

Ioane Tieranu protopopu si ins

[3-3.]

Cursurile din 15 mart. 1867. n. s.

(dupa aretare oficiale.)

	bani
Imprumutele de stat:	
Cele cu 5% in val. austr.	55-25
„ „ contributiunali	91-—
„ „ nãue in argint	89-—
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci) ..	81-75
Cele natiunali cu 5% (jan.) ..	70-30
„ metalice cu 5% ..	59-75
„ „ maiu—nov.	62-50
„ „ 4 1/2% ..	52-25
„ „ 4% ..	46-25
„ „ 3% ..	34-75
Efecte de loteria:	
Sortile de stat din 1864	78-40
„ „ „ 1860 1/2 in cele întrege ..	85-70
„ „ „ 1/2 separata ..	88-50
„ „ 4% din 1854 ..	75-25
„ „ din 1839, 1/2 ..	139-—
„ banciei de credit ..	127-75
„ societ. vapor. dunarene cu 4% ..	89-—
„ imprum. princip. Eszterházy à 40 fl. ..	85-—
„ „ Salm ..	30-50
„ „ cont. Palffy ..	26-—
„ „ princ. Clary ..	26-—
„ „ cont. St. Genois ..	24-—
„ „ princ. Windischgrätz à 20 ..	18-—
„ „ cont. Waldstein ..	21-50
„ „ „ Keglevich ..	14-—
Obligatiuni deasarinatóre de pament:	
Cele din Ungaria ..	71-—
„ Banatul tem.	70-25
„ Bucovina ..	68-50
„ Transilvania ..	68-25
Actiuni:	
A bancel natiunali ..	723-—
„ de credit ..	181-40
„ „ seont ..	605-—
„ „ anglo-austriace ..	91-50
A societatei vapor. dunar.	476-—
„ „ Lloydulu ..	180-—
A drumulu ferat de nord ..	162-50
„ „ „ stat ..	207-50
„ „ „ apus (Elisabeth) ..	141-—
„ „ „ sud ..	268-50
„ „ „ langa Tisa ..	147-—
„ „ „ Lemberg-Czernowitz ..	181-—
Bani:	
Galbenii imperatesci ..	6-08
Napoleon'd'ori ..	10-32
Friedrichsd'ori ..	10-70
Suverenii engl.	12-90
Imperialii rusesci ..	10-60
Argentulu ..	126-50